

Energi-,
Forsynings- og
Klimaministeriet

Grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg

Dato
29. februar 2016

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om anvendelsen af 470-790 MHz-frekvensbåndet i EU

KOM-nr. (2016)43

Nyt notat

1. Resumé

Europa-Kommissionen har den 2. februar 2016 offentliggjort forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om anvendelsen af 470-790 MHz-frekvensbåndet i EU (Kom-nr. (2016)43). Forslaget fastlægger rammerne for den fremtidige anvendelse af UHF-båndet (470-790 MHz) til antenne-tv, trådløst bredbånd og trådløst PMSE-lydudstyr (trådløse mikrofoner m.v.). Forslaget indebærer, at 700 MHz-frekvensbåndet skal stilles til rådighed, så det effektivt kan anvendes til trådløse elektroniske bredbåndskommunikationstjenester inden udgangen af juni 2020.

Gennemførelse af Kommissionens forslag forventes at kræve enkelte justeringer af bekendtgørelser på området.

Forslagets ordlyd vedrørende mobil bredbåndsdækning er uklar. Hvis bestemmelsen om, at medlemsstaterne skal sikre høj kvalitet i dækningen, herunder ved hastigheder på mindst 30 Mbit/s både indendørs og udendørs, skal forstås derhen, at det skal være et vilkår i tilladelser til at anvende 700 MHz-frekvenserne, kan det sandsynligvis have statsfinansielle konsekvenser i form af et potentielt mindre provenu i den kommende auktion over tilladelserne og kunne medføre væsentlige omkostninger for tilladelsesindehaverne. Kommissionen har imidlertid på et møde i den relevante rådsarbejdsgruppe oplyst, at der med forslaget ikke fastsættes obligatoriske dækningskrav.

Regeringen støtter Kommissionens forslag om en harmoniseret tilgang til anvendelsen af UHF-frekvensbåndet. Regeringen vil arbejde for, at afgørelsen ikke begrænser medlemsstaternes mulighed for eventuel introduktion af ny teknologi og lægger vægt på, at medlemsstaternes mulighed for at fastsætte dækningskrav ikke begrænses.

Energi-, Forsynings- og
Klimaministeriet

Stormgade 2-6
1470 København K

T: +45 3392 2800
E: efkm@efkm.dk

www.efkm.dk

2. Baggrund

Kommissionen har den 2. februar 2016 offentliggjort forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om anvendelsen af 470-790 MHz-frekvensbåndet i EU (Kom-nr. (2016) 43).

Frekvensbåndet 470-790 MHz ("UHF-båndet") anvendes i dag primært til antenne-tv i Danmark og i resten af EU. Kommissionens forslag fremsættes i forlængelse af beslutninger vedtaget af Den Internationale Telekommunikationsunion (ITU) og forudgående undersøgelser i EU-regi. På den globale radiokommunikationskonference i 2012 (WRC-12) vedtog ITU således, at 700 MHz-frekvensbåndet skulle allokeres til både radio-/tv-spredning og mobiltjenester i region 1 (Europa og Afrika) fra 2015.

WRC-15, som fandt sted i november 2015, markerede afslutningen på de internationale forhandlinger om tekniske og reguleringsmæssige parametre for brug af 700 MHz-frekvensbåndet til trådløst bredbånd. Det giver en sjælden mulighed for at foretage en næsten global harmonisering af dette frekvensbånd til brug for trådløst bredbånd. WRC-15 fastholdt desuden den eksklusive allokering af 470-694 MHz-frekvensbåndet ("frekvensbåndet under 700 MHz") til radio-/tv-spredning i region 1.

Den tidligere EU-kommissær Pascal Lamy har stået i spidsen for at udarbejde en rapport med anbefalinger om den fremtidige brug af UHF-båndet på grundlag af bidrag fra en gruppe af repræsentanter for mobil-, radio-/tv- og mediesektoren (Lamy-rapporten). Rapporten anbefaler at reallokere 700 MHz-frekvensbåndet til trådløst bredbånd, og at frekvensbåndet under 700 MHz fortsat anvendes til antenne-tv.

Kommissionens offentlige høring om Lamy-rapporten viste, at der var støtte til en koordineret EU-foranstaltning. Sideløbende hermed vedtog frekvenspolitikgruppen (RSPG) en udtalelse¹, som også støtter en koordineret EU-tilgang til trådløst bredbånd i 700 MHz-frekvensbåndet. RSPG anbefalede i sin udtalelse visse harmoniserede tekniske betingelser og en fælles frist for brug af 700 MHz-frekvensbåndet til trådløst bredbånd og langsigtet brug af frekvensbåndet under 700 MHz til antenne-tv.

Afgørelsen er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114 og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

¹ Dokument RSPG15-595, link: http://rspg-spectrum.eu/wp-content/uploads/2013/05/RSPG15-595_final-RSPG_opinion_UHF.pdf

3. Formål og indhold

Kommissionens forslag bidrager til målet om at tilvejebringe yderligere 1200 MHz til trådløst bredbånd, som er en af de vigtigste målsætninger i Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 2012/243/EU om indførelse af et flerårigt radiofrekvenspolitikprogram. Forslaget fremmer også den videre udvikling af innovative audiovisuelle medietjenester i overensstemmelse med målsætningerne om et radiofrekvenspolitikprogram og stemmer overens med tilladelsesdirektivet² og rammedirektivet³, særlig artikel 9 og 9a i sidstnævnte.

Kommissionens forslag indeholder tre primære elementer. For det første er der frister for omlægningen af brugen af 700 MHz-frekvensbåndet fra antenne-tv til trådløse elektroniske bredbåndskommunikationstjenester i overensstemmelse med harmoniserede tekniske betingelser på EU-plan.

For det andet er der bestemmelser, som skal lette overgangen ved den ændrede anvendelse af frekvenser i UHF-båndet.

For det tredje er der bestemmelser om langsigtet brug af frekvensbåndet under 700 MHz, herunder om evaluering og revision af disse bestemmelser.

Forslaget indeholder, for så vidt angår 700 MHz-frekvensbåndet, forslag om bindende fælles frister for medlemsstaternes omlægning af brugen af 700 MHz-frekvensbåndet til trådløst bredbånd:

- Grænseoverskridende koordineringsaftaler skal være indgået senest ved udgangen af 2017.
- 700 MHz-frekvensbåndet skal stilles til rådighed, så det effektivt kan anvendes til trådløse elektroniske bredbåndskommunikationstjenester inden udgangen af juni 2020 i overensstemmelse med Europa-Kommissionens gennemførelsesafgørelse om de harmoniserede tekniske betingelser for brug af båndet.

Tilladelser udstedt til 700 MHz-frekvensbåndet skal kunne overdrages.

Ved udstedelse af tilladelser til anvendelse af 700 MHz skal medlemsstaterne sikre en høj kvalitet i dækningen, herunder ved hastigheder på mindst 30 Mbit/s, både indendørs og udendørs, eventuelt geografisk afgrænset og eventuelt med betingelser, der letter eller tilskynder til deling af netinfrastruktur eller frekvenser.

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/21/EF af 7. marts 2002 om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (rammedirektivet) (EFT L 108 af 24.4.2002, s. 33).

³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/20/EF af 7. marts 2002 om tilladelser til elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (tilladelsesdirektivet) (EFT L 108 af 24.4.2002, s. 21).

I forhold til resten af UHF-båndet (470-694 MHz) foreslår Kommissionen, at medlemsstaterne skal sikre, at dette bånd også på lang sigt kan anvendes til jordbaseret distribution af audiovisuelle medietjenester, herunder gratis antenne-tv, til et bredt publikum, og til trådløst PMSE-lydudstyr (trådløse mikrofoner m.v.). Enhver anden anvendelse af frekvensbåndet må ikke forstyrre andre landes brug af frekvenserne til dette formål.

Medlemsstaterne har også mulighed for at anvende frekvensbåndet under 700 MHz til elektroniske kommunikationstjenester, der leveres på anden vis end via tv-spredningsnet (DTT). Det skal i så fald udelukkende være til downlink (dvs. til download fra nettet til modtageterminaler som tv-apparater eller tablets).

Kommissionen foreslår, at medlemsstaterne senest den 30. juni 2017 skal offentliggøre deres nationale køreplaner for omlægning af brugen af 700 MHz-frekvensbåndet til trådløst bredbånd og den relevante overgangsproces for hele UHF-båndet. Formålet er at sikre, at konsekvenserne for borgere og virksomheder kan begrænses ved hjælp af en gennemsigtig proces.

Endelig skal Kommissionen inden 2025 i samarbejde med medlemsstaterne evaluere brugen af frekvensbåndet under 700 MHz og rapportere konklusionerne til Europa-Parlamentet og Rådet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets skal høres. Der foreligger endnu ikke en holdning til forslaget, der forventes behandlet i Europa-Parlamentets udvalg for Industri, Forskning og Energi (ITRE).

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at nærhedsprincippet er respekteret, eftersom medlemsstaterne ikke enkeltvis kan opnå initiativets mål, mens det på samme tid giver mulighed for at tage højde for nationale forhold (i både 700 MHz-frekvensbåndet og frekvensbåndet under 700 MHz).

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering om, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

- Lov nr. 475 af 12. juni 2009 om radiofrekvenser med senere ændringer
- Bekendtgørelse nr. 1420 af 3. december 2015 om tilladelser til at anvende radiofrekvenser
- Bekendtgørelse nr. 758 af 1. juni 2015 om anvendelse af radiofrekvenser uden tilladelse samt om amatørradioprøver og kaldesignaler m.v.

- Bekendtgørelse nr. 763 af 1. juni 2015 om fastlæggelse af rammerne for anvendelse og indbyrdes prioritering af de samlede radiofrekvensressourcer (frekvensplan)
- Bekendtgørelse nr. 1129 af 1. december 2009 om overdragelse og tilbagelevering af visse tilladelser til at anvende radiofrekvenser
- Lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 255 af 20. marts 2014
- Bekendtgørelse nr. 1287 af 8. november 2007 om Radio- og tv-nævnets udbud af jordbaserede digitale tv-sendemuligheder

7. Konsekvenser

Der er i Danmark truffet politisk beslutning, jf. Aftale om vækstplan for digitalisering i Danmark af 26. februar 2015, om at 700 MHz-frekvensbåndet skal anvendes til at forbedre den mobile bredbåndsdækning ved udløb af de gældende tilladelser til antenne-tv den 3. april 2020. Denne danske beslutning ligger inden for rammerne af Kommissionens forslag.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Den ovenfor nævnte politiske aftale og gennemførelse af Kommissionens forslag vil kræve enkelte justeringer af bekendtgørelse om tilladelser til at anvende radiofrekvenser, bekendtgørelse om anvendelse af radiofrekvenser uden tilladelse samt om amatørradioprøver og kaldesignaler m.v. og bekendtgørelse om fastlæggelse af rammerne for anvendelse og indbyrdes prioritering af de samlede radiofrekvensressourcer (frekvensplan).

Økonomiske konsekvenser

Forslagets ordlyd vedrørende mobil bredbåndsdækning er uklar. Hvis Kommissionens forslag om, at medlemsstaterne skal sikre høj kvalitet i dækningen, herunder ved hastigheder på mindst 30 Mbit/s både indendørs og udendørs skal forstås derhen, at det skal være et vilkår i tilladelser til at anvende 700 MHz-frekvenserne, kan det sandsynligvis have statsfinansielle konsekvenser i form af et potentielt mindre provenu i den kommende auktion over tilladelserne, som forventes holdt senest i 2019. Deltagere i auktionen må antages at ville tage højde for de investeringer, som de efterfølgende vil skulle afholde for at opbygge en infrastruktur til at opfylde dækningskravet med, når de skal byde i auktionen. Desuden kan et dækningskrav med dette indhold have indflydelse på potentielle budgiveres vilje eller evne til i det hele taget at deltage i auktionen, da omkostningerne, som opfyldelse af dækningskravet vil medføre, kan vise sig at være for store i forhold til, hvad frekvenserne er værd. Kommissionen har imidlertid på et møde i den relevante rådsarbejdsgruppe oplyst, at der med forslaget ikke fastsættes obligatoriske dækningskrav. Forslagets konsekvenser vil skulle analyseres nærmere.

Forslagets erhvervsøkonomiske konsekvenser, herunder hvor store omkostninger, der vil skulle afholdes af kommende tilladelsesindehavere i Danmark for at opfylde

et eventuelt dækningskrav om mobile bredbåndstjenester på mindst 30 Mbit/s både indendørs og udendørs, vil skulle analyseres nærmere. Det vurderes på det foreliggende grundlag, at opbygning af en infrastruktur til brug for at opfylde dækningskravet vil kunne medføre væsentlige omkostninger for tilladelsesindehaverne.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget i artikel 4, om at frekvenserne i 470-694 MHz båndet fremover også vil kunne anvendes til andre elektroniske kommunikationstjenester end broadcast (dog kun downlink), kan muligvis som følge af usikkerhed om forretningsmodellen på sigt reducere interessen hos potentielle bydere ved et kommende nationalt udbud af frekvenserne til en DTT-gatekeeper. Vil ingen byde, vil der ikke længere blive distribueret kommercielt antenne-tv i Danmark. På den anden side sikrer forslaget en hensigtsmæssig fleksibilitet for medlemsstater, som i fremtiden måtte ønske at anvende frekvensbåndet til udbygning af mobilt bredbånd.

Gennemførelse af Kommissionens forslag forventes ikke at indebære andre konsekvenser.

8. Høring

Forslaget er den 3. februar 2016 sendt i høring til Specialudvalget for Energi-, Forsynings- og Klimapolitik med svarfrist den 10. februar 2016. Følgende høringssvar er modtaget:

DR støtter den fælles frist for at stille 700 MHz-frekvensbåndet til rådighed for effektiv anvendelse til trådløse elektroniske bredbåndskommunikationstjenester, så længe denne falder efter den nationale skæringsdato for inddragelsen af 700 MHz-frekvensbåndet til mobilt bredbånd den 3. april 2020. DR anfører dog videre, at det anses for nødvendigt med en overgangsperiode i tillæg til skæringsdatoen. Det skyldes, at det, særligt på Bornholm, vil være nødvendigt at anvende tv-kanaler i 700 MHz-frekvensbåndet efter skæringsdatoen i en overgangsperiode.

DR anfører videre, at frekvensbåndet under 700 MHz frem til 2030 skal være dedikeret til distribution af tv med nutidens sendenet.

Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at medlemslandene selv kan vurdere, i hvilken udstrækning frekvensbånd under 700 MHz skal anvendes til DTT (og PMSE). Landbrug og Fødevarer støtter en koordineret EU-foranstaltning for allokering af 700 MHz-frekvensbåndet til trådløst bredbånd kombineret med strategi for udbredelsen og harmonisering af tekniske betingelser, da det vil fremme kvalitet, hastighed og billigere udstyr.

Landbrug & Fødevarer foreslår følgende ændringer: Under henvisning til de alvorlige aktuelle mangler i effektivt bredbånd i landdistrikter ønskes tidsfristen i artikel 1 stykke 1, artikel 2, artikel 5 og artikel 6 gjort kortere. I artikel 3 foreslås ”i forudbe-

stemte nationale prioriterede områder” ændret til ”nationale områder der er mangelfuld forsynet med bredbånd via andre teknikker”.

TeliaSonera støtter Kommissionens forslag om den fremtidige anvendelse af frekvensbåndet 470-790 MHz. TeliaSonera anfører, at frekvensbåndet bør stilles til rådighed for mobile tjenester snarest muligt.

TI (Teleindustrien) er positivt stemt over for, at der i EU søges defineret fælles rammer for udnyttelsen af særligt 700 MHz-frekvensbåndet men i et vist omfang også frekvensbåndet fra 470-694 MHz. TI ser dog gerne datoen for frigørelse af 700 MHz-frekvensbåndet fremrykket. TI finder forslaget i art. 3 om dækning med mindst 30 Mbit/s, både indendørs og udendørs, unødigt stramt. TI støtter forslaget om mulighed for fleksibel anvendelse af 470-694 MHz, men finder at ordlyden om at frekvensbåndet kun kan benyttes til downlink, på forhånd begrænser en fremtidig udnyttelse af dette frekvensbånd unødigt.

DI Digital bakker op om Kommissionens bestræbelser for at styrke den digitale infrastruktur og dermed digitaliseringen af den europæiske økonomi. Det er særligt positivt, at Kommissionens forslag tager udgangspunkt i tjeneste- og teknologineutralitet, som vil være afgørende for udviklingen af mobilt bredbånd og 5G i særdeleshed. DI opfordrer til, at Kommissionens forslag inddrager overvejelser om, hvorledes medlemsstaterne som frekvens ejere og -sælgere bedst muligt minimerer migrationsomkostningerne for broadcastere, DTT-operatører samt forbrugere.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der er opbakning til forslagets overordnede formål om en harmoniseret tilgang til anvendelsen af UHF-båndet. Det forventes herudover, at flere medlemsstater vil være kritiske over for fristen i juni 2020 for anvendelse af frekvenserne til mobilt bredbånd og bestemmelsen om det foreslåede dækningskrav.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter Kommissionens forslag om at sikre en harmoniseret tilgang til anvendelsen af UHF-båndet, som vil understøtte anvendelsen af 700 MHz til mobilt bredbånd i Danmark og overgangen til en ny frekvensplan for antenne-tv.

Regeringen vil arbejde for, at 700 MHz-frekvensbåndet kan anvendes til trådløst bredbånd efter udgangen af juni 2020, og at eventuelle begrænsninger som følge af nabolandes fortsatte brug af 700 MHz til antenne-tv afklares og begrænses mest muligt med henblik på at muliggøre anvendelse af 700 MHz til trådløst bredbånd og samtidig sikre en hensigtsmæssig overgang til en ny frekvensplan for antenne-tv.

Regeringen vil arbejde for, at afgørelsen ikke begrænser medlemsstaternes mulighed for eventuel introduktion af ny teknologi. Konsekvenserne af forslagets artikel

4, herunder den omtalte mulighed for at anvende frekvenserne til andet end broadcast af tv, skal analyseres nærmere.

Der er uklarhed over, om forslaget fastlægger, hvordan dækningskrav i tilladelser til at anvende frekvenser konkret skal fastsættes. Hvis det er tilfældet, vil det begrænse medlemsstaternes mulighed for at fastsætte specifikke nationale krav i forbindelse med en kommende auktion over 700 MHz-frekvenserne. Det gælder muligheden for at tage hensyn til nationale forskelle ved fastsættelsen af dækningskrav i tilladelserne, herunder den eksisterende dækning og konkurrenceforhold. Regeringen lægger vægt på, at afgørelsen ikke indeholder dækningskrav, som begrænser medlemsstaternes mulighed for at fastsætte konkrete dækningskrav i deres tilladelser og i den forbindelse at tage særlige, nationale omstændigheder i betragtning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Europaudvalget.